Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

295

Vragen van de leden **Keijzer** (Keijzer) en **Nanninga** (JA21) aan de Staatssecretaris van Defensie over *de aangehouden motie waarin de regering wordt opgeroepen om bij defensie inkopen uitsluitend in te zetten op Nederlandse en Europese producenten* (ingezonden 15 september 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Boswijk** (Defensie) (ontvangen 6 oktober 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met de aangehouden motie waarin de regering wordt opgeroepen om bij defensie-inkopen uitsluitend in te zetten op Nederlandse en Europese producenten?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Deelt u de opvatting dat afhankelijkheid van China voor kritieke defensietoepassingen ongewenst is, zeker wanneer Nederlandse bedrijven (zoals bij supervezels) beschikken over de benodigde kennis, productiecapaciteit en de volledige waardeketen?

Antwoord 2
Ja, deze opvatting deel ik. Supervezels hebben kritieke defensietoepassingen en zijn van cruciaal belang voor de krijgsmacht. Daarom heeft Defensie meerdere maatregelen genomen om de supervezelindustrie te behouden. Zo heeft het Kabinet Europese herkomsteisen voor supervezels geformuleerd die worden ingezet bij aanbestedingen (of bij lopende contracten) voor militaire producten waar supervezels in verwerkt zijn. Uitgangspunt is gebruik te maken van Nederlandse of Europese leveranciers, tenzij er juridische belemmeringen of operationele redenen zijn om hiervan af te zien, of onterechte prijsopdrijving door bedrijven die hier misbruik van maken. Hierover heb ik uw Kamer op 21 september 2026 geïnformeerd met de brief Defensie actieplan Nederlandse supervezelindustrie (Kamerstuk 2026Z19445) en de beantwoording van de schriftelijke vragen over de aanschaf van Israëlische scherfvesten met Chinese componenten (Kamerstuk 2026D45106).

[1] Kamerstuk 27 830, nr. 507

ah-tk-20262027-295
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Vraag 3 en 8
Welke concrete stappen heeft Defensie sinds het debat gezet om de afhankelijkheid van Chinese supervezels af te bouwen en Nederlandse of Europese alternatieven te benutten?
Welke concrete acties heeft u sinds het debat ondernomen om Nederlandse producenten van supervezels in een positie te brengen waarin zij Defensie kunnen bevoorraden of leverancier van de wereld kunnen worden?

Antwoord 3 en 8
Hierover heb ik uw Kamer op 21 september geïnformeerd met de brief Defensie actieplan Nederlandse supervezelindustrie (Kamerstuk 2026Z19445) en de beantwoording van de schriftelijke vragen over de aanschaf van Israëlische scherfvesten met Chinese componenten (Kamerstuk 2026D45106). Tot slot merk ik op dat supervezels een halffabricaat zijn. Omdat Defensie eindproducten aanschaft waarin supervezels zijn verwerkt, kunnen supervezelproducenten Defensie niet rechtstreeks bevoorraden.

Vraag 4
Welke lopende en voorgenomen contracten voor ballistische en blastbeschermende middelen zijn sinds het debat beoordeeld op de mogelijkheid om Chinese materialen te vervangen door Nederlandse of Europese alternatieven?

Antwoord 4
Zoals op 21 september 2026 aan uw Kamer gecommuniceerd (2026Z16139 en 2026Z16140) heeft Defensie het voorstel voor het gebruik van Chinese supervezels in nieuwe harde ballistische platen ten behoeve van draagvesten afgewezen. In de huidige ballistische platen zijn Nederlandse supervezels verwerkt. Defensie wacht een nieuw voorstel van de leverancier af. Hierbij is het uitgangspunt strategische autonomie. Daarom wil Defensie dat gebruik wordt gemaakt van Europese of Nederlandse supervezels, tenzij er juridische belemmeringen of operationele redenen zijn om hiervan af te zien, of onterechte prijsopdrijving door bedrijven die hier misbruik van maken.

Vraag 5 en 6
Hoe verklaart u dat bedrijven uit de sector aangeven dat zij sinds het aanhouden van de motie niets meer van Defensie hebben vernomen?
Klopt het dat Defensie nog geen contact heeft opgenomen met Nederlandse producenten van supervezels en ballistische beschermingsmiddelen over de uitvoering van deze motie? Zo nee, met welke bedrijven is wanneer gesproken?

Antwoord 5 en 6
Defensie heeft intensief contact met de Nederlandse supervezelindustrie, ook in het kader van de Actieagenda «Chemie en materialen voor Defensie».[2] Defensie heeft zich in de afgelopen periode in dat verband geconcentreerd op het implementeren van concrete maatregelen om deze cruciale industrie te behouden, waarover uw Kamer op 21 september 2026 is geïnformeerd door middel van de Kamerbrief Defensie actieplan Nederlandse supervezelindustrie (Kamerstuk 2026Z19445).
Defensie doet geen uitspraak over lopende gesprekken met haar (potentiële) leveranciers en onderleveranciers. Hiermee beschermen we onze onderhandelingspositie en de commerciële belangen van de (onder)leverancier.

Vraag 7
Hoe verhoudt het blijven gebruiken van Chinese supervezels zich tot de ambitie van het kabinet om de Nederlandse defensie-industrie te versterken en strategische afhankelijkheden af te bouwen?

Antwoord 7
Defensie heeft het voorstel tot gebruik van Chinese supervezels afgewezen. In de huidige scherfvesten die door de firma Elbit zijn geleverd, zijn Nederlandse supervezels verwerkt. Hierover heb ik uw Kamer op 21 september

[2] Kamerstukken II 2026, 27 830, nr. 490.

2026 geïnformeerd met de brief Defensie actieplan Nederlandse supervezelindustrie (Kamerstuk 2026Z19445) en de beantwoording van de schriftelijke vragen over de aanschaf van Israëlische scherfvesten met Chinese componenten (Kamerstuk 2026D45106).

Vraag 9
Kunt u aangeven welke financiële omvang gemoeid is met de lopende en voorgenomen inkoop van ballistische en blastbeschermende middelen waarvoor Nederlandse producenten in aanmerking zouden kunnen komen?

Antwoord 9
Defensie doet geen uitspraak over de lopende gesprekken met haar leveranciers en de specifieke gelden die met deze en mogelijke toekomstige aanschaf zijn gemoeid. Hiermee beschermen we onze onderhandelingspositie en de commerciële belangen van de leverancier.

Vraag 10
Wanneer verwacht u daadwerkelijk over te gaan tot aanbestedingen waarbij Nederlandse supervezelproducenten kunnen inschrijven? Kunt u een concreet tijdpad geven?

Antwoord 10
De raamovereenkomst voor de initiële levering van het smart vest is in 2015 getekend. In 2024 heeft Defensie een instandhoudingscontract getekend met de leverancier van de huidige scherfvesten met een looptijd van drie jaar, met de mogelijkheid om het contract twee keer met twee jaar te verlengen. In het huidige vest zijn vezels van Nederlandse makelij verwerkt. Voor de vervanging van het huidige scherfvest benadert Defensie de markt opnieuw en weegt hierbij strategische autonomie zwaarder mee in de besluitvorming. Het Kabinet heeft immers Europese herkomsteisen voor supervezels geformuleerd die worden ingezet bij aanbestedingen (of bij lopende contracten) voor militaire producten waar supervezels in verwerkt zijn, waarbij het uitgangspunt is dat gebruik wordt gemaakt van Europese supervezels, tenzij er juridische belemmeringen of operationele redenen zijn om hiervan af te zien.